

*Marc legal i compliment (RIA)
Implicació per les empreses*

ACCIÓ

Generalitat
de Catalunya

OEIAC

Universitat
de Girona

*Característiques
generals del RIA*

2024/1689

12.7.2024

REGULATION (EU) 2024/1689 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

of 13 June 2024

laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828 (Artificial Intelligence Act)

El RIA

1. Primera regulació que estableix un marc normatiu per a l'ús de la IA.
2. Perspectiva de mercat, no de drets.
3. Aproximació basada en els riscos → Desacords respecte als usos inclosos en cada categoria.
4. Diferents obligacions segons les categories de risc i el rol respecte al desenvolupament, comercialització i desplegament del sistema.

Objecte – Article 1 RIA

L'objectiu del present Reglament és *millorar el funcionament del mercat interior i promoure l'adopció de la intel·ligència artificial (IA) centrada en l'ésser humà i digna de confiança, garantint alhora un alt nivell de protecció de la salut, la seguretat, els drets fonamentals consagrats en la Carta, inclosa la democràcia, l'Estat de Dret i la protecció del medi ambient, contra els efectes nocius dels sistemes d' IA a la Unió i donant suport a la innovació.*

Àmbit d'aplicació – Art. 2 RIA

Subjectes:

- **Proveïdors** de sistemes comercialitzats o posats en servei dins la UE, o el producte del qual s'utilitzi a la UE, així com els seus **representants autoritzats**.
- **Desplegadors** de sistemes establerts a la UE, o el producte del qual s'utilitzi a la UE.
- **Importadors i distribuïdors** de sistemes.
- **Fabricants** de productes que comercialitzin o posin en servei un sistema d'IA juntament amb el seu producte **sota el seu propi nom o marca**.

Àmbit d'aplicació – Art. 2 RIA

Àmbit territorial:

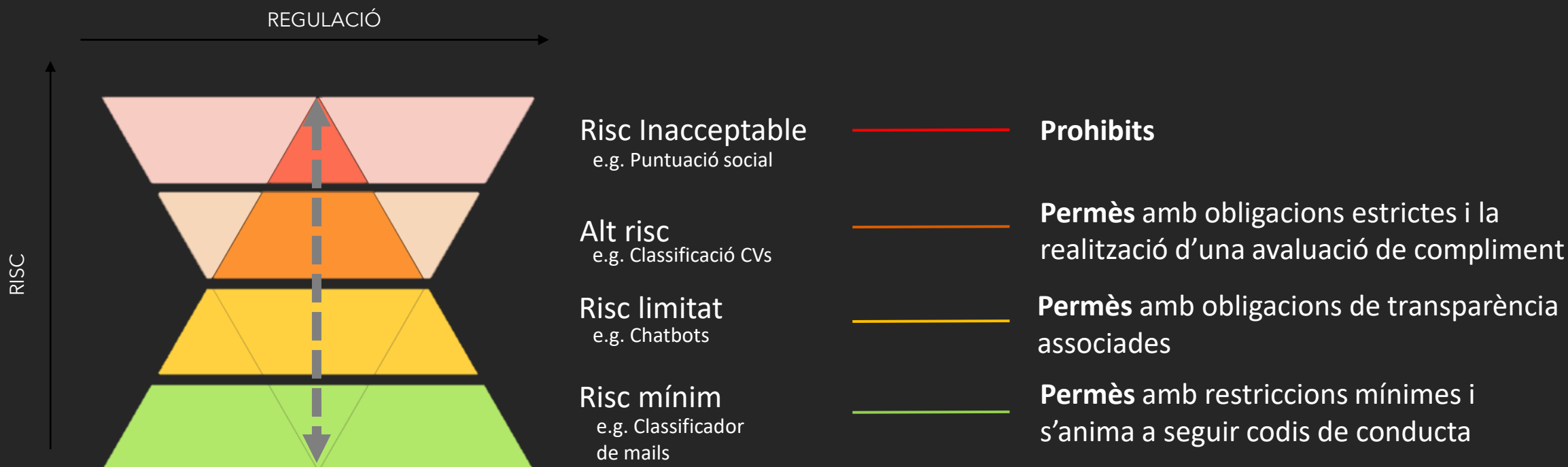
- Tot sistema comercialitzat i posat en servei dins de la UE, o el producte del qual s'utilitzarà a la UE.
- És indiferent on es trobi establert el subjecte.
- Per tal d'introduir els seu producte a la UE, els objectes no comunitaris han de complir amb els requisits de la RIA.

Categories de risc

Aproximació segons el risc

Risc inacceptable – Art. 5 RIA

TÈCNIQUES
SUBLIMINARS

ALTERAR EL
COMPORTA-
MENT

CLASSIFICACIÓ
SOCIAL

ELABORACIÓ DE
PERFILS

IMATGES NO
SELECTIVES

EDUCACIÓ O
LLOC DE FEINA

CATEGORITZACIÓ
BIOMÈTRICA

BIOMETRIA AMB
FINS POLICIALS

Risc alt – Art. 6 RIA

Apartat 1r: Annex I

PRODUCTES
REGULATS PER
LA UE

SOTMESOS A
AVALUACIÓ DE
CONFORMITAT PER
TERCERS

Apartat 2n: Annex III

BIOMETRIA

INFRAESTRUCTU-
RES CRÍTIQUES

EDUCACIÓ

GESTIÓ DE
PERSONES
TREBALLADORES

SERVEIS ESSENCIALS

COMPLIMENT DE LA
LLEI

MIGRACIÓ I ASÍL

JUSTÍCIA
I PROCESSOS
DEMOCRÀTICS

Risc alt – Excepcions i revisió

Article 6.3: Un sistema no serà d'alt risc quan no existeixi un risc per a la salut, la seguretat o els DDFF:

- Tasca de procediment limitat.
- Previsió o millora d'una activitat humana anterior.
- Identificació de patrons i desviació de patrons de presa de decisions.
- Tasca preparatòria de l'avaluació d'un sistema d'alt risc.

Article 7: La Comissió podrà afegir, modificar i suprimir els casos de l'annex III

Risc limitat – Articles 50–52 RIA

IA GENERATIVA

RECOONEIXEMENT
D'EMOCIONS

GPAI

INTERACCIÓ
AMB PERSONES

CATEGORITZACIÓ
BIOMÈTRICA

Risc limitat – Art. 50

Obligacions de transparència:

- Informar a les persones quan **interactuin** o estiguin **exposades** a una IA.
- Informar quan un **contingut** ha estat generat per una IA.

Excepcions:

- Sistemes autoritzats legalment per a detectar, prevenir o investigar delictes.

Risc limitat – GPAI

- **Model de propòsit general (GPAI):** capacitat de servir per a una varietat de propòsits, tant per a l'ús directe com la integració en altres sistemes d'IA.
- **GPAI de risc sistèmic:** alta capacitat d'impacte sobre la seguretat; la salut; els DDFF; la democràcia i l'economia; la societat en general.

Obligacions addicionals.

Risc mínim

Categoria residual.

EXEMPLE:

- Un sistema d'IA que organitza el catàleg d'una biblioteca segons quins llibres són més sol·licitats.

*Proveïdors dels
sistemes d'IA*

Proveïdor:

- Persona física o jurídica, autoritat pública, agència o altre organisme que desenvolupa o ha desenvolupat un sistema d'IA i el comercialitza o posa en servei amb el seu propi nom o marca comercial, ja sigui a títol onerós o gratuït.
- Les seves obligacions es recullen en els arts. 16, 50, 53 i 55 RIA.
- Un subjecte serà considerat proveïdor d'un sistema d'alt risc si 1) hi posa el seu nom o marca en un, 2) el modifica substancialment, o 3) modifica la finalitat d'un sistema de manera que el converteix en alt risc.
- El productor d'un producte inclòs a l'Annex I RIA es converteix en proveïdor d'un sistema d'IA d'alt risc incorporat a aquest com a component de seguretat si es posen al mercat conjuntament o sota el nom del fabricant.

Obligacions dels proveïdors de sistemes d'alt risc – Art. 16 RIA:

- Garantir que el sistema compleix amb els requisits dels arts. 9 a 15 RIA.
 - Sistema de gestió de riscos.
 - Governança de dades.
 - Documentació tècnica.
 - Que el sistema pugui realitzar registres automàtics.
 - Transparència i informació als proveïdors.
 - Mesures de supervisió humana.
 - Requisits de precisió, robustesa i ciberseguretat.

Obligacions dels proveïdors de sistemes d'alt risc – Art. 16 RIA:

- Informar en el sistema o la documentació que l'acompanya la seva identificació i les seves dades de contacte.
- Comptar amb un sistema de gestió de qualitat.
- Les seves obligacions es recullen en els arts. 16, 50, 53 i 55 RIA.
- Conservar i mantenir a disposició de les autoritats competents la documentació del sistema durant un període de 10 anys.

Obligacions dels proveïdors de sistemes d'alt risc – Art. 16 RIA:

- Portar a terme l'avaluació de conformitat del sistema i la declaració europea de responsabilitat.
- Col·locar el marcatge CE al sistema, i registrar-lo a la base de dades de la UE.
- Adoptar mesures correctives i d'informació quan sospitin que el sistema pugui incomplir alguna disposició del RIA, i col·laborar amb les autoritats competents per a demostrar la seva conformitat sempre que ho requereixin.
- Garantir que el sistema compleix amb els requisits legals d'accessibilitat.

Obligacions dels proveïdors de sistemes de risc limitat – Art. 50 RIA:

- Garantir que les persones exposades a sistemes que interactuin directament amb persones físiques ´siguin informades d'aquesta exposició.
- Garantir que els resultats d'un sistema d'IA generativa siguin marcats com a generats o manipulats artificialment.

Obligacions dels proveïdors de GPAI – Art. 53 RIA:

- Elaborar i mantenir actualitzada la documentació tècnica del model.
- Demostrar el compliment del RIA quan les autoritats competents ho sol·licitin. Es presumirà la conformitat quan el proveïdor compleixi amb les normes harmonitzades existents.
- Lliurar la informació i documentació necessàries a altres proveïdors que vulguin integrar el model al seu sistema.

Obligacions dels proveïdors de GPAI– Art. 53 RIA:

- Establir una política per complir la legislació europea en matèria de drets d'autor i afins.
- Elaborar i posar a la disposició del públic un resum suficientment detallat sobre el contingut utilitzat per a l'entrenament del model.
- Cooperar amb la Comissió i les autoritats competents en l'exercici de les seves competències i facultats.

Obligacions dels proveïdors de GPAI de risc sistèmic – Art. 55 RIA:

- Avaluar el model de conformitat amb protocols i eines normalitzades.
- Avaluar i mitigar els possibles riscos sistèmics que puguin derivar-se del desenvolupament, comercialització o ús del sistema, incloses les seves fonts.
- Portar un registre, documentar i comunicar les autoritats competents, la informació pertinent sobre incidents greus i les possibles mesures correctives.
- Garantir un nivell de ciberseguretat adequat per al model i la seva infraestructura física.

Avaluació de conformitat

Obligatòria per als sistemes d'alt risc (arts. 16 i 43 RIA).

3 tipus d'avaluacions:

- 1. Procediment d'avaluació intern – Annex VI.**
- 2. Procediment d'avaluació extern – Annex VII.**
- 3. Procediment d'avaluació específic per a alguns sistemes – Annex I, secció A.**

Avaluació d'impacte sobre DDFF

- Es contempla a l'art. 27 RIA.
- És obligatòria per:
 - Els organismes públics o els organismes privats que presten serveis públics en tots els casos de l'annex III (excepte infraestructures crítiques).
 - Avaluar la solvència de les persones físiques o establir la seva puntuació creditícia.
 - Avaluar els riscos i la fixació de preus en relació amb assegurances de vida i salut.

*Desplegadors dels
sistemes d'IA*

Desplegador:

- Persona física o jurídica, autoritat pública, agència o altre organisme que utilitza un sistema d'IA sota la seva autoritat, excepte quan el sistema d'IA s'utilitza en el curs d'una activitat personal no professional.
- Les seves obligacions es recullen en els arts. 26 i 50 RIA.

Obligacions dels desplejadors de sistemes d'alt risc – Art. 26 RIA:

- Adoptar mesures tècniques i organitzatives per garantir que els sistemes s'usen d'acord amb les instruccions d'ús.
- Assignar la supervisió humana a persones formades i competents.
- Assegurar que les dades d'entrada siguin rellevants i representatives.
- Supervisar el funcionament del sistema, i informar als altres operadors i a les autoritats competents quan identifiquin un risc per a la salut, la seguretat i els DDFF.

Obligacions dels desplejadors de sistemes d'alt risc – Art. 26 RIA:

- En cas d'incident greu, informar als altres operadors i les autoritats competents. Quan calgui, iniciarà el procediment de notificació d'incidents greus.
- Conservar els registres generats automàticament.
- Informar als representants dels treballadors i als treballadors afectats per un sistema usat en el lloc de treball.
- Portar a terme una avaluació d'impacte sobre la protecció de dades.
- Informar a les persones físiques afectades per les decisions del sistema.

Obligacions dels desplejadors de sistemes de risc limitat – Art. 50 RIA:

- Informar a les persones exposades a un sistema de reconeixement d'emocions o categorització biomètrica.
- Identificar les imatges, àudios o vídeos que constitueixin una manipulació profunda (*deepfake*), com a generats o manipulats artificialment.
- Informar si un text amb la finalitat d'informar sobre qüestions d'interès públic ha estat generat o manipulats artificialment.

*Altres subjectes
dels sistemes d'IA*

Representant autoritzat:

- Persona física o jurídica situada o establerta a la Unió que ha acceptat un mandat escrit d'un proveïdor d'un sistema d'IA per complir i dur a terme en nom seu les obligacions i els procediments establerts al RIA.
- Aquesta figura és obligatòria en els casos en els que el proveïdor està situat en un territori que no forma part de la UE.
- Les seves obligacions es contemplen als arts. 22 i 54 RIA.

Importador:

- Persona física o jurídica situada o establerta a la Unió que comercialitza un sistema d'IA que porta el nom o la marca comercial d'una persona física o jurídica establerta en un tercer país.
- Les seves obligacions es contemplen a l'art. 23 RIA.

Distribuidor:

- Persona física o jurídica de la cadena de subministrament, diferent del proveïdor o de l'importador, que posa un sistema d'IA a disposició del mercat de la Unió.
- Les seves obligacions es contemplen a l'art. 24 RIA.

Obligacions:

Les obligacions d'aquests tres subjectes es poden resumir en les següents:

- Verificar que el sistema porta el marcatge CE i va acompanyat de la declaració UE de conformitat i les instruccions d'ús.
- Verificar que la resta d'operadors, inclòs el proveïdors, compleixen amb les seves obligacions.
- Informar a les autoritats competents, i a la resta d'operadors, sobre riscos per a la salut, seguretat o DDFE derivats del sistema.

Obligacions:

- No posar en perill la conformitat del sistema respecte el RIA i, en cas de falta de conformitat, no comercialitzar-ho i adoptar les mesures correctores necessàries.
- Cooperar amb les autoritats competents en el que sol·licitin.
- En cas del representant autoritzar, també haurà de complir amb la resta d'obligacions incloses al seu mandat, el qual haurà de rescindir en cas d'incompliment per part del proveïdor, i amb les obligacions de registre del sistema.

Terminis d'aplicació

Terminis d'aplicació – Article 113 RIA

- **1 d'agost del 2024:** entrada en vigor
- **2 de febrer del 2025:** aplicació dels capítols I (disposicions generals) i II (pràctiques prohibides).
- **2 d'agost del 2025:** : aplicació dels capítols III Secció 4 (autoritats notificadores), V (GPAI), VII (governança), XII (confidencialitat i sancions) i l'article 78 (confidencialitat), amb l'excepció de l'article 101 (multes per a les proveïdores dels GPAI).
- **2 d'agost del 2026:** s'aplicarà la resta de la Llei d'IA, exceptuant l'article 6.1,
- **2 d'agost del 2027:** s'aplicarà l'article 6.1 (sistemes d'alt risc de l'annex I)

Sancions

Sancions – Capítol XI RIA

- **Art. 99: Sancions**

- a) Prohibició de les pràctiques de la IA – fins a 35 milions € / empresa fins al 7% de llur facturació.
- b) Altres pràctiques - fins a 15 milions € / empresa fins al 3%.
- c) Facilitar informació incorrecte o enganyosa – fins a 7,5 milions € / empresa fins al 1%.
- d) PiME – multes anteriors seran proporcionals.

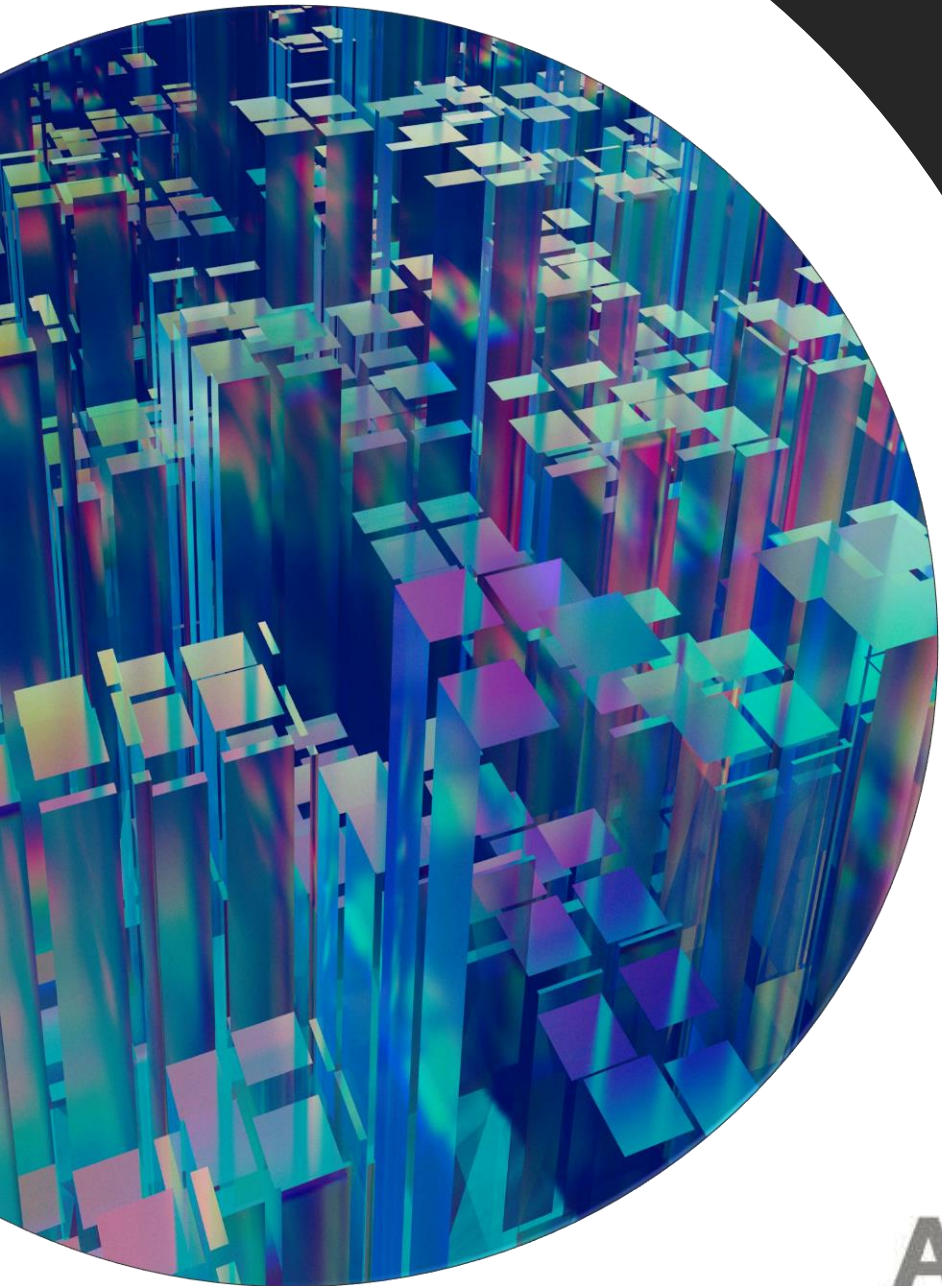
- **Art. 100: Multes a institucions, òrgans i organismes de la UE**

- a) Ponderació segons les característiques de l'òrgan.
- b) Prohibició de pràctiques de la IA – fins a 1.500 mil €
- c) Altres pràctiques – fins a 750 mil €

- **Art. 101: Multes a proveïdors de models d'IA d'ús general**

Penalització general - fins a 15 milions € / empresa fins al 3%.

*Marc legal i
compliment (RIA)
Implicació per les
empreses*

ACCIÓ

Generalitat
de Catalunya

OEIAC

Universitat
de Girona